

**М**ісцевість Шудон була пронизана річками та долинами. Вершини високих гір здіймалися в небо, а під ногами розкинулися глибокі яри. Лише зрідка тут відчувався слабкий вітерець, тому тумани не покидали провінцію протягом усього року.

Під проводом примарної руки чоловіки наблизилися до відлюдного села.

Поміж кількома рядами кривих тинів стояли глинобитні хатини, вкриті очеретяними дахами. Згряя строкатих курей метушилася на подвір'ї, збираючи зерна рису. Яскраво оперений півень із листоподібним гребенем, що тремтів на вітрі, стояв на одній нозі на даху й поважно стежив за довколишнім світом, повертаючи голову то вліво, то вправо. На щастя, собак в селі не було. Місцевим селянам випадало смакувати м'ясо всього кілька разів на рік, а про кістки для собак і мови не було.

Перед селом тяглася розвилка на три дороги. Дві з них були майже голі, всіяні численними слідами — видно, ними ходили часто. Третя стежка, густо заросла бур'янами, а на її узбіччі стояв похилений сланцевий

знак. З його вигляду можна було стверджувати, що він давно піддавався вітрам і дощам: від основи до середини тяглася довга тріщина, крізь яку виднілися сухі трави.

На знаку були вирізьблені два ієрогліфи — ймовірно, назва місцевості, куди вела дорога. Придивившись уважніше, подорожній міг розгледіти нижній символ, що означав «місто». Верхній же був набагато складніший: великі риси й громіздка структура робили його важким для розуміння. На додачу тріщина проходила просто через цей ієрогліф, а дрібне каміння від знака осипалося на землю. Вей Вусянь відсунув бур'яни й довго вивчав символ, проте його значення залишилося нерозгаданим.

Примарна рука, наче на зло, вказувала саме на цей шлях.

— Спитаймо місцевих, — запропонував Вей Вусянь.

Лань Вандзі кивнув. Вей Вусянь чудово знав, що питати той не піде, тож розплився в усмішці й повільно попрямував до жінок, які сипали рис курям.

Серед жінок траплялися і старші, і молодші, та, побачивши незнайомця, вони всі насторожилися, наче готові були кинути совки й розбігтися по хатах. Та варто було Вей Вусяню усміхнутися й заговорити з ними, як жінки поступово заспокоїлися й почали несміливо відповідати. Варто було йому вказати на знак і поставити запитання, як вирази на обличчях жінок різко змінилися. Вони розгублено затиналися, ментушливо жестикулювали, силкуючись говорити далі, проте жодна не зважилася глянути на Лань Вандзі, який мовчки стояв на дорозі. Усміхнений Вей Вусянь

уважно стежив за ними. Зрештою розмова змінила тему, і жінки поступово відтанули, знову дозволивши собі боязкі усмішки.

Лань Вандзі стояв осторонь і мовчки спостерігав. Він уже довго чекав, та Вей Вусянь усе ще не повертався. Невдовзі, втупившись у гравій, Лань Вандзі повільно штовхнув носком маленький камінь, а тоді побачив, як Вей Вусянь витяг щось із рукавів і простягнув найбільш балакучій жінці.

Лань Вандзі, не виказуючи жодних емоцій, застиг на місці. Він уже ладен був підійти, та саме в цю мить побачив, що до нього неквапом повернувся Вей Вусянь.

Він став поруч із Лань Вандзі:

— Хань Ївандзюню, тобі варто було піти зі мною. У дворі навіть кролики є!

Лань Вандзі ніяк не зреагував на дражніння й з удаваною байдужістю вимовив:

— Що ти дізнався?

Вей Вусянь відповів:

— Дорога веде в місто Ї. Перший ієрогліф на знакові — Ї.

Лань Вандзі припустив:

— Ї — як у слові «лицарство»\*?

Вей Вусянь сказав:

— І так, і ні.

Лань Вандзі запитав:

\* Ієрогліф 义 (yì) має кілька значень. У слові 侠义 (xiáyì) він означає «справедливість, шляхетність, лицарство». Проте в контексті слова 义庄 (yìzhuāng) — це «благодійний морг, поховальний дім для бідних або самотніх», тобто місце, де ховають тих, у кого немає родичів чи особистих коштів. Таким чином, ієрогліф залишається тим самим, але значення змінюється залежно від словосполучення. — Тут і далі — прим. пер.

— Що ти маєш на увазі?

Вей Вусянь пояснив:

— Ієрогліф правильний, але значення — ні. Ї не як у «лицарство», а як у «поховальний будинок».

Вони переступили безладні зарості бур'янів, вийшли на стежку й знову рушили в путь.

— Дівчата розповіли, що люди в цьому місті здавна помирали в ранньому віці — чи то з природних причин, чи від нещасних випадків. Тому там і досі чимало похоронних будинків для тимчасового зберігання тіл. До того ж місцевість здавна славиться виробництвом ритуального приладдя: трун, похоронних грошей\* та іншого. Кожен мешканець міста Ї досконало володіє своїм ремеслом, і саме тому воно й отримало таку назву.

Окрім пожухлої трави й осколків кругляків, що майже суцільно вкривали шлях, траплялися ще й тріщини з вибоїнами, які важко було помітити. Лань Вандзі невідривно стежив за тим, куди ступав Вей Вусянь, поки той говорив на ходу:

— Ще вони казали, що місцеві рідко навідуються до міста Ї, а його жителі так само нечасто залишають своє поселення — хіба що, аби збути товар. За останні кілька років звідти майже ніхто не виїжджав. Цією стежкою давно не користувалися, тож не дивно, що нею так важко пересуватись.

Лань Вандзі запитав:

\* Похоронні гроші (金紙, jīnzhǐ) — дослівно з китайської «ритуальний (золотий) папір». Найчастіше це папір золотистого кольору або позолочена фольга. У Давньому Китаї фальшиві похоронні гроші використовувалися як пожертва для світу духів, їх спалювали під час поховань та священних ритуалів.

— І?

Вей Вусянь здивувався:

— Що — і?

Лань Вандзі уточнив:

— Що ти їм дав?

Вей Вусянь відповів:

— А, ти про це. Рум'яна.

Коли вони були в Цінхе, Вей Вусянь купив у шахраря, який поділився з ними чутками про хребет Сінлу, маленьку коробочку — і відтоді завжди носив її з собою. Він продовжив:

— Людям, які відповідають на твої запитання, слід дякувати, правда ж? Спочатку я хотів дати їм грошей, але дівчата занадто злякалися й не наважилися взяти. Зате їм дуже сподобався аромат рум'ян. Схоже, вони вперше в житті бачили щось подібне, тож я й подарував їм коробочку. — Трохи помовчавши, він додав: — Хань Ївандзюню, чому ти так на мене дивишся? Так, я знаю, ті рум'яна були не найкращої якості. Але ж і я вже не той, ким був раніше — не ношу з собою купу квітів і шпильок для волосся, щоб підносити їх жінкам. Мені справді більше нічого було дати, а рум'яна — все ж краще, ніж нічого.

Брови Лань Вандзі здригнулися, ніби в пам'яті раптово сплив неприємний спогад, і він повільно відвернувся.

Чим далі вони йшли вибоїстою дорогою, тим менше бур'янів затуляли шлях — вони неохоче тудилися до узбіч, і стежка почала здаватися ширшою. Водночас туман, навпаки, густішав.

Коли примарна рука стиснулася в кулак, дорога вперлася в напівзруйновану міську браму.

Місце справляло враження занедбаного: лак на центральній башті облупився, на покрівлі бракувало уламка, а стіни були розмальовані дивними карлючками. Брама, що колись мала насичено-червоний колір, вицвіла майже до білого, а декоративні клепальні цвяхи проржавіли й почорніли наскрізь. Стулки дверей лишалися напіввідчиненими, ніби хтось залишив собі вузьку шпарину, щоб прошмигнути всередину.

Кожен, хто переступав міську межу, одразу відчував, як примари й демони зриваються з ланцюга. На підході до брами Вей Вусянь уважно озирався довкола, а коли дійшов до входу, мовив:

— Феншвей тут жахливий.

Лань Вандзі повільно кивнув:

— Бесплідні гори та бурхливі річки.

Місто Ї з усіх боків обступали стрімкі скелі, вершини яких дивно схилялися до центру, ніби готові будь-якої миті обвалитися. Оточене похмурими горами й укутане холодним туманом, воно здавалося страшнішим за самих демонів. Навіть проста прогулянка біля воріт викликала паніку й утруднене дихання, не кажучи вже про невидиму загрозу, що висіла в повітрі.

Відоме з давніх часів поняття «благодатний край» має й протилежність. У деяких селищах через невдаче розташування або особливості рельєфу феншвей вкрай несприятливий. Жителі таких міст, замкнені в природній вогкості та застої, приречені на ранню смерть і постійні негаразди. Якщо їхні предки теж

мешкали тут, біди переслідують нащадків по п'ятах. Дивні явища — живі мерці чи повернення душ — у таких місцях трапляються доволі часто. Місто Ї безсумнівно належало до таких неблагодатних країв.

Селища такого типу зазвичай розташовані у віддалених районах, поза впливом будь-яких кланів. Навіть якби вони потрапили в їхню сферу, заклиначі не поспішали б на допомогу. Такі міста створюють більше проблем, ніж бездонні вирви: їх можна очистити, але змінити феншвей майже неможливо. Якщо під дверима голів кланів не чути ридання, вони просто закривали очі на події, вдаючи, що нічого не відбувається.

Для жителів найкращим виходом було б покинути місто. Проте деякі сім'ї покоління за поколінням жили в цих ізольованих місцях, і хоча рідні часто вмирали молодими, залишити все це було надзвичайно важко. Навіть якщо п'ятеро чи шестеро з десяти гинули рано, троє або четверо залишалися живими, і з таким станом справ можна було змиритися.

Чоловіки зупинилися біля воріт і обмінялися поглядами. Двері, що висіли криво на скрипучих петлях, з великими труднощами відчинилися.

Їхньому погляду не відкрився людський потік і не постали розгнівані мерці — лише білий серпанок, що приховував усе навколо.

Туман у місті був густішим, ніж за його межами, і розрізнити довгу вулицю перед ними було важко. На узбіччях не видно було жодних слідів людської присутності, лише похмурі будинки.

Чоловіки, не промовивши ані слова, наблизилися один до одного й увійшли в місто разом.

\* Феншвей (风水, Fēngshuǐ) — давня китайська практика гармонізації простору та енергетичних потоків.